

ประกาศตั้งกรรมการตั้งพระองค์เจ้าและตั้งเจ้าพระยา

ศุภมัสดุ พระพุทธศาสนกาลเป็นอดีตกาล ๒๔๖๔ พรรษา
บัตยุบันกาล กุกกุฎะสังวัจฉร พฤศจิกายนมเส เอกเทศสมสุทิน
ศุกรวาร โดยกาลกำหนด

พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ เอกอัคร
มหาบรมนาถราช พิณิตประชานารถมหาสมมตวงษ์ อดิศัยพงษ์
วิมลรัตน์ วรชาติยราชินิกโรดม จาตุรันตบรมมหาจักรพรรดิราช
สังกาศ อุกโตสุชาติสังสุทธเคราะหณี จักรีบรมนารถ จุฬาลง
กรณราชวรังกูร บรมมกุฏนเรนทรสุร สันตติวงษ์วิสิษฐ สุสาชิต

บูรพาธิการ อุดลยกฤษฏาภินิหารอดิเรกบุญฤทธิ์ ธัญลักษณ์วิจิตร
โสภากยสรรพางค์ มหาชนิตตะมางคประณต บาทบงกชยุคล
ประสิทธิ์สรรพสุภผล อุดมบรมสุขุมาลัย ทิพยเทพวตารไพศาล
เกียรติคุณอดุลยพิเศษ สรรพเทเวศรานุรักษ์ บูริมศักดิ์สมญาเทพ
ทวาราวดี ศรีมหาบุรุษสุดสมบัติ เสนางคนิกรรัตน์อัสวโกศล
ประพนธ์ปรีชา มัทวสมาจาร บริบูรณ์คุณसारสยามาทินคร วรุต
เมกราชดิลก มหาปวีรารนายกอนันต มหันตวรฤทธิเดช สรรพ
วิเศษศรีนทร บรมชนกาศิคร่วมมต ประสิทธิ์วรยศมโหดม บรม
ราชสมบัติ นพปฎลเสวตรฉัตรดิฉัตร ศรีวิรัตน์ปลักษณ์มหาบรม
ราชาภิเศกภิสิต สรรพทศทิวจิตไชย สกลมไหศวรวิมมหาสวา
มินทร์ มหเสวรมหินทรมหารามาธิราชวโรดม บรมนารถชาติ
อาชาวไศรย์ พุทธาทิไตรรัตนสรณารักษ์ อุดลยศักดิ์อรคนเรศรา
ธิบดี เมตตากฤษฏาสีตลหฤไทย อโนปโมยบุญการ สกลไพศาล
มหารัชฎาธิษณทร์ ประเมนทรธรรมิกมหाराชาธิราช บรมนารถ
บพิตร พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงพระราชดำริหว่า พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิป
ประพันธ์พงศ์ เป็นผู้ได้รับราชการสนองพระเดชพระคุณใน
สมเด็จพะบรมชนกาธิราช พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทร
มหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในตำแหน่งสำคัญ

มาแล้วหลายตำแหน่ง กล่าวคือ จัตราขการพระคลังแผ่นดิน ก็ได้ทรงรับราชการสนองพระเดชพระคุณให้ราชการดำเนินเจริญยิ่งขึ้น และเป็นคุณประโยชน์สมพระราชประสงค์ ดังมีข้อความปรากฏอยู่ในประกาศ เมื่อครั้งทรงรับพระสุพรรณบัฏเป็นพระเจ้าน้องยาเธอกรมหมื่นนั้นแล้ว อีกทั้งได้ทรงรับราชการพิเศษอย่างอื่น ๆ ในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ โดยสำเร็จสมพระราชประสงค์ ในส่วนพระองค์พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็ได้ทรงคุ้นเคยมาแต่ยังทรงพระเยาว์ ทรงตระหนักพระราชหฤทัยในความจงรักภักดีต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทโดยมั่นคง บัดนี้พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปประพันธ์พงศ์ ก็มีพระชนมายุกาลมากอยู่แล้ว สมควรที่จะทรงยกย่องพระเกียรติยศให้ใหญ่ยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสสั่งให้เลื่อน พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปประพันธ์พงศ์ ขึ้นเป็นกรมพระ มีพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ มกุฎวงศานุภตติ มหากวีนิพนธ์นวิจิตร ราชโภจนาธิการ บรมนฤบาทมหาสวามิภักดิ์ ขัตติยศักดิ์อดุลพหุลักษณ์เอวัตร ศรีรัตนไตรย์คุณาลงกรณ์ นรินทรบพิตร นฤนาม ให้ทรงศักดินา ๑๕๐๐๐ ตามพระราชกำหนดอย่างพระองค์

เจ้าต่างกรม ในพระบรมมหาราชวัง จงทรงเจริญพระชนมายุ
พรรณ สุข พลปฏิภาณ คุณสารสมบัติ สรรพศิริสวัสดิ์พัฒนา
มงคล วิบุลยศุภผลสกลเกียรติยศเดชาอนุภาพมโหฬารทุกประการ

เจ้ากรมเป็นพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ถือกักตึกนา ๘๐๐
ให้ทรงเลื่อน ปลัดกรมเป็นหลวงจ่ามงจินทรรักษ์ ถือกักตึกนา ๖๐๐

สมุหบาญชีเป็นชนพลพรรคปริมาณ ถือกักตึกนา ๔๐๐
ให้ผู้ซึ่งได้เลื่อนบรรดาศักดิ์ทั้ง ๓ นี้ ทำราชการในหลวงแลใน
กรมตามอย่างธรรมเนียม เจ้ากรม ปลัดกรม สมุหบาญชี ใน
พระองค์เจ้าต่างกรมทั้งปวงสืบไป ให้มีสุขสวัสดิ์เจริญเทอญ ฯ

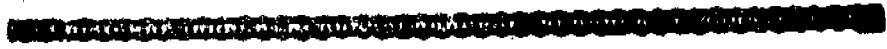
อนึ่งทรงพระราชดำริเห็นว่า หม่อมเจ้าคำรบ ผู้ป็นพระโอรสใน
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมขุนนเรนทรนครานุภาพ ได้ศึกษาวิชาการ
ทหารในโรงเรียนนายร้อยทหารบก จนสอบไล่ได้ตามหลักสูตร
ของโรงเรียนแล้ว จึงเข้ารับราชการทหารเริ่มแต่ปี ๒๔๖๓ ที่นาย
ร้อยตรีทหารบกประจำกรมทหารม้าที่ ๔ เมื่อปีพระพุทธศั
กราช ๒๔๓๓ แลรับราชการนี้ที่ต่างๆ ในกรมทหารบก คือ เป็น
ผู้บังคับกองร้อยพิเศษกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ แล
เป็นผู้บังคับกองร้อยที่ ๑ กรมทหารม้าสายที่ ๓ แล้วได้เป็นนาย
เวรพิเศษประจำพระองค์ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรม

พระยาภาณพินธุวงศ์วรวงศา เมื่อทรงดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการ
กรมยุทธนาธิการ แลคงรับราชการอยู่ในกรมยุทธนาธิการในหน้าที่
ต่าง ๆ ต่อมา ด้วยความอดุสาหะแลปรีชาสามารถในราชการทหาร
ได้รับพระราชทานเลื่อนยศชั้นโดยลำดับ จนถึงตำแหน่งนายพันโท
แลเป็นผู้บังคับการกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์ ครั้นเมื่อปี
พระพุทธศักราช ๒๔๔๗ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมเจ้า
คำรบ เป็นนายพันเอก ออกไปจัดการเริ่มตั้งกองทหารบกในมณฑล
นครสวรรค์ เป็นผู้บัญชาการทหารบกกองพลที่ ๖ ได้รับพระ
ราชทานเลื่อนยศชั้นเป็นนายพลตรี ในปีพระพุทธศักราช ๒๔๕๑
ครั้นปีพระพุทธศักราช ๒๔๕๒ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
เป็นผู้บัญชาการทหารบกกองพลที่ ๕ มณฑลปราจีนบุรี หม่อมเจ้า
คำรบได้รับราชการสนองพระเดชพระคุณในรัชกาลที่ ๕ ตามตำ
แหน่งที่ได้เลื่อนชั้นโดยลำดับเรียบร้อยได้ราชการดี เป็นที่พอ
พระราชหฤทัยในพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลง
กรณ์พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวตลอดมา

ส่วนในรัชกาลปัจจุบันนี้ เมื่อปีพระพุทธศักราช ๒๔๕๘ ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมเจ้าคำรบรับราชการในตำแหน่งผู้
บัญชาการทหารบกกองพลที่ ๗ มณฑลพิษณุโลก เปนแม่ทัพกอง
ทัพที่ ๒ ประจักษ์รับราชการอยู่ณมณฑลพิษณุโลก ครั้นปีพระพุทธ
ศักราช ๒๔๕๗ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นราชองครักษ์

พิเศษ แลรับราชการเป็นผู้ช่วยเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยใน
แผนกกรมตำรวจ ปี่พระพุทธศักราช ๒๔๕๘ ได้รับพระราช
ทานเลื่อนยศเป็น นายพลโท ในปีไปรดเกล้าฯ ให้ย้ายกรม
ตำรวจจากกระทรวงมหาดไทย มาสมทบกับกรมตำรวจพระ
นครบาล รวมเป็นกรมเดียวกัน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
หม่อมเจ้าคำรบเป็น อธิบดีกรม ตำรวจพระนครบาล แลตำรวจนคร
บาล เมื่อปีพระพุทธศักราช ๒๔๖๐ ประเทศสยามได้ประกาศ
สงครามกับประเทศเยอรมนีแลออสเตรียฮังการี หม่อมเจ้าคำรบ
ได้บัญชาการตำรวจพระนครบาลจับชนชาติศัตรูด้วยความเรียบร้อย
แลในระหว่างที่หม่อมเจ้าคำรบ รับราชการอยู่ในตำแหน่งอธิบดีกรม
ตำรวจ ได้มีความอุตสาหะออกตรวจราชการแลช่วยจัดการ
เสือป่าแลลูกเสือใน หัวเมืองฝ่ายเหนือเป็นที่เรียบร้อยเป็นอันมาก
นับว่าเป็นความชอบพิเศษอีกส่วนหนึ่ง ส่วนราชการในพระองค์
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมเจ้าคำรบเป็นองคมนตรี เมื่อ
ปีพระพุทธศักราช ๒๔๕๘ แลพระราชทานยศเป็นพระตำรวจตรี
พิเศษในกรมพระตำรวจหลวง รักษาพระองค์เมื่อปีพระพุทธศักราช
๒๔๖๑ นั้นด้วย

ตามที่หม่อมเจ้าคำรบ ได้รับราชการสนองพระเดชพระคุณมา
ในรัชกาลที่ ๕ กิติ ในรัชกาลปัตยุบันนี้ก็ดี ด้วยความปรีชาสามารถ
ประกอบด้วยความอุตสาหะวิริยภาพ แลความจงรักภักดีคือ ได้

ฝ่าละอองธุลีพระบาท เป็นที่ทรงไว้วางพระราชหฤทัยสมควรทรง
ยกย่องสถาปนาไว้ในตำแหน่งพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า เพื่อ
เป็นพยานแห่งความไว้วางพระราชหฤทัย แต่เป็นที่เชิดชูพระ
เกียรติยศแห่งพระเจ้านมวงษ์เธอ กรมขุนวรจักรธรานุภาพ อีก
พระองค์หนึ่ง

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสสั่งให้สถาปนา หม่อมเจ้ากำรบ
ชินเป็นพระองค์เจ้า มีกำเนิดพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า
พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากำรบ พยัคคาม ทรงศักดินา ๓๐๐๐
ตามพระราชกำหนดของพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้านั้น จงเจริญ
พระชนมายุ พรรณ สุข พล ปฏิภาณ คุณสารสมบัติ สรรพ
สิริสวัสดิ์พิพัฒน์มงคล ทุกประการ เทอญ ฯ

อนึ่งทรงพระราชดำริเห็นว่า หม่อมเจ้าเนร ผู้เป็นพระโอรสใน
พระเจ้านมวงษ์เธอ กรมหมื่นทิวากรวงศ์ประวัติ ได้ศึกษาวิชาการ
ในโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ครั้นเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว
ในปีพระพุทธศักราช ๒๔๑๕ สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช เจ้าฟ้า
มหาวชิรุณหิต ทรงพระผนวชเป็นสามเณร หม่อมเจ้าเนรได้ตาม
เสด็จไปสนองพระเดชพระคุณอยู่ณวัดบวรนิเวศวิหาร ครั้นเมื่อ
สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชลาพระผนวชแล้ว หม่อมเจ้าเนรก็ได้

ตามเสด็จเข้ามาประจำกรม สอนอง พระเดช พระคุณ อยู่ใน พระบรม
มหาราชวังด้วย ในขณะที่นั้นเป็นสมัยเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวทรงพระอักษรร่วมอยู่ด้วยกัน กับสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช
หม่อมเจ้าแฉกรจึงเป็นผู้ที่ได้เคยทรงใช้สอยคุ้นเคย มาตั้งแต่ครั้งยัง
ทรงพระเยาว์ ต่อมาถึงปีพระพุทธศักราช ๒๔๓๗ หม่อมเจ้าแฉกร
จึงเข้ารับราชการในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ เริ่มต้นแต่ตำแหน่ง
เสมียน เป็นผู้มีความอดสาหะในหน้าที่ราชการได้เลื่อนตำแหน่งสูง
ขึ้นโดยลำดับ จนถึงได้เป็นผู้ช่วยอธิบดีกรมตรวจแลกกรมสารบาญชี
ครั้นถึงปีพระพุทธศักราช ๒๔๕๑ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
เป็นอธิบดีกรมเก็บในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ แลมีหน้าที่ราช
การพิเศษเป็นกรรมการพิจารณาการเปลี่ยนแปลง ตำแหน่ง อัตรารเงิน
เดือนข้าราชการในกระทรวงต่างๆ เป็นกรรมการพิจารณาการ
ออกใบอนุญาตจำหน่ายน้ำสุรา ๑ แลเป็นกรรมการจัดการเรื่อง
ลูกหนี้พระราชทรัพย์ในเงินภาษีอากร ๑ ครั้นเมื่อปีพระพุทธศั
กราช ๒๔๕๓ ตำแหน่งปลัดทูลฉลอง กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ
ว่างลง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมเจ้าแฉกรเป็นผู้รั้งตำแหน่ง
ปลัดทูลฉลองอีกด้วย หม่อมเจ้าแฉกรได้รับราชการสนอง
พระเดชพระคุณในตำแหน่งสถานที่พิเศษต่างๆ เรียบร้อย ตลอดมา
จนสิ้นรัชกาลที่ ๕ ถึงในรัชกาลปัจจุบันนี้ เมื่อปีพระพุทธศักราช
๒๔๕๔ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมเจ้าแฉกรเป็นปลัดทูล

ฉลองกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ แล้ว ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนตำแหน่งขึ้นเป็นรองเสนาบดี เมื่อปีพระพุทธศักราช ๒๕๖๓ รัับราชการตลอดมาจนบัดนี้

ตั้งแต่หม่อมเจ้าแฉกรได้รับราชการสนอง พระเดชพระคุณมาในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ แต่ครั้งรัชกาลที่ ๕ ตลอดถึงรัชกาล บัตยบุรินทร์ มีหน้าที่อันต้องรับผิดชอบมาก หม่อมเจ้าแฉกรก็ได้ปฏิบัติราชการในหน้าที่ต่าง ๆ นั้นเป็นที่เรียบร้อยมาด้วยความอดสาหะวิริยะ ภาพมิได้ย่อหย่อน หม่อมเจ้าแฉกรเป็นผู้มีปรีชาสามารถรอบรู้ราช กิจน้อยใหญ่เป็นอย่างดี มีความจงรักภักดีต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระ บาทโดยมั่นคง เป้าที่ทรงไว้วางพระราชหฤทัย สมควรจะได้รับ อิศริยยศถันนตรศักดิ์ เป็นพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า ให้เป็น พยานแห่งความไว้วางพระราชหฤทัย และเป็นที่เชิดชูพระเกียรติยศแห่งพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นทิวากรวงศ์ประวัตติ พระองค์ หนึ่งได้

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสสั่งให้สถาปนาหม่อมเจ้าแฉกรขึ้น เป็นพระองค์เจ้า ให้มีกาน้ำพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศุภโชคเกษม อังนาม ทรงศักดินา ๓๐๐๐ ตามพระราชกำหนดอย่างพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้านั้น ขง ทรงเจริญพระชนมายุ พรรณ สุข พล ปฏิภาณ คุณสารสมบัติ สรรพสิริสวัสดิ์พิพัฒน์มงคลทุกประการเทอญ

อนึ่งทรงพระราชดำริเห็นว่า พระยาประสิทธิ์ศุภการ ได้ถวายตัว
เป็นมหาดเล็กข้าหลวงเดิมมาแต่ยังเยาว์วัย ครั้งทรงดำรงพระ
อิสริยยศสมเด็จพระยุพราช เมื่อพระพุทธศักราช ๒๔๔๖ ได้ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เข้าเป็นนักเรียนในโรงเรียนมหาดเล็ก
หลวงศึกษาขนบราชการแลได้ทรงใช้สอยใกล้ชิดสนิทพระยุคล
บาทอยู่เป็นนิตย์นับแต่วัน ครั้นเมื่อพระพุทธศักราช ๒๔๕๓
เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติแล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
พระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นทนายชั้นมหาดเล็กหุ้มแพร แล้ว
เป็นนายจ่าขง เป็นเจ้าหมื่นสรรเพชภักดี แลพระราชทานยศเป็น
จางวางตรี ถึงปีพระพุทธศักราช ๒๔๕๕ ทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ ให้เลื่อนบรรดาศักดิ์เป็นพระยาประสิทธิ์ศุภการ จางวาง
ห้องที่พระบรมมหาราชวัง พระราชทานเครื่องยศพานทองแด่เป็นองคมนตรี
ในคราวนั้นด้วย ครั้นปีพระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนยศขึ้นเป็นจางวางโทแลตำแหน่งรองอธิบดี
กรมมหาดเล็ก ทั้งโปรดเกล้าฯ ให้เป็นผู้ช่วยราชการกระทรวงวัง
พระราชทานยศเป็นมหาเสวกโทในกระทรวงวังนั้นด้วย ในปี
พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นอธิ
บดีกรมมหาดเล็ก ต่อมาพระราชทานยศเลื่อนขึ้นเป็นจางวางเอก
แลมหาเสวกเอกในกระทรวงวัง ถึงปีพระพุทธศักราช ๒๔๖๒
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นผู้สำเร็จราชการกรมมหาด

เล็ก รับราชการสนองพระเดชพระคุณอยู่ณกาลบัดนี้

นอกจากตำแหน่งหน้าที่ราชการ ในกรมมหาดเล็กอันเป็นตำแหน่งประจำ พระยาประสิทธิ์ศุภการยังได้รับราชการในหน้าที่อื่นอีก คือ เมื่อปีพระพุทธศักราช ๒๔๕๔ ทรงพระราชดำริห์จัดตั้งกองเสือป่าอาสาสมัครขึ้น พระยาประสิทธิ์ศุภการได้เป็นนายกองโทเสือป่าแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนขึ้นเป็นนายกองเอก สมุหราชองครักษ์เสือป่า แล้วต่อมาได้เป็นนายพลเสือป่าแปน รองผู้บัญชาการกองเสือป่าเสนาหลวงรักษาพระองค์ แลเป็นอุปนายกเสือป่าอยู่ในบัดนี้ ด้วยความปรีชาสามารถอาจหาญของ พระยาประสิทธิ์ศุภการ ได้ปฏิบัติราชการเสือป่าเป็นคุณประโยชน์ เป็นอันมาก

ส่วนในราชการทหาร พระยาประสิทธิ์ศุภการได้รับราชการ เป็นนายร้อยเอก กรมทหารรักษาวัง ของพระบาท สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวมาแต่ปีพระพุทธศักราช ๒๔๕๔ ซึ่งอยู่ในบรรดาศักดิ์ นายจ่าขง ครั้นถึงพระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาประสิทธิ์ศุภการเป็นตำแหน่งผู้ช่วยจเรกรมทหารรักษาวังฯ พระราชทานยศเป็นนายพันเอก แลเป็นราชองครักษ์ พิเศษทหารบกด้วย ปีพระพุทธศักราช ๒๔๕๘ โปรดเกล้าฯ ให้เป็นผู้ช่วยสมุหราชองครักษ์ พระราชทานยศเป็นนายพลตรีทหารบก ถึงปีพระพุทธศักราช ๒๔๖๐ โปรดเกล้าฯ ให้เป็น

สมุหราชองครักษ์ และเป็นจเรกรมทหารรักษาวัง ฯ ภายหลังพระ
 ราชทานยศเลื่อนขึ้นเป็นนายพลโททหารบก เป็นนายทหารพิเศษ
 ประจำกรมทหารบกม้กรุงเทพ ฯ รักษาพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระ
 พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทังได้รับพระราชทานยศเป็นนายนาวาเอก
 พิเศษทหารเรือด้วย ครั้นปีพระพุทธศักราช ๒๔๖๓ ทรงพระ
 กรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เป็นผู้บังคับการกรมทหารบกรบที่ ๑ มหาด
 เล็กรักษาพระองค์ ใน พระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมา
 จนกาลบัดนี้

นอกจากนี้พระยาประสิทธิ์ศุภการยังได้สนองพระเดช พระคุณ
 ในหน้าที่พิเศษในราชการแลในการสมาคมอีกเป็นหลายหน้าที่ เช่น
 ๑ เป็น กรรมการที่ปรึกษาสำหรับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันมีศักดิ์
 รามาศิบัติ ๒ เป็นกรรมการที่ปรึกษาสภาภาษาตแห่งสยาม ๓ เป็น
 กรรมการที่ปรึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๔ เป็นผู้ช่วยสภา
 นายกราชนาวิสมาคมแห่งกรุงสยาม ๕ เป็นสภานายกคณะกรรมการ
 คณะฟุตบอลแห่งสยาม ๖ เป็นสภานายกราชตฤณมัยแห่งสยาม
 ๗ แลได้รับราชการสนองพระเดชพระคุณ ในหน้าที่ราชเลขานุการเป็น
 ส่วนพระองค์บางกาลบางสมัยนั้นด้วย

พระยาประสิทธิ์ศุภการ เป็นผู้มีความ จงรักภักดีต่อได้ ฝ่าลของ
 ภูล้พระบาทม้นคงยิ่งนัก ทังเป็นผู้มีความอดสาหพิริยภาพเป็น
 อันมาก ได้รับราชการในหน้าที่อันสนิทใกล้ชิดพระยุคลบาทอยู่

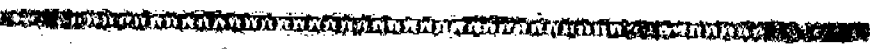
เป็นนิรันดร เป็นที่ต้องพระราชอัธยาศัยทรงไว้วางพระราชหฤทัย
มาช้านาน มีปรีชาญาณหยั่งทราบในกระแสพระบรมราชาบาย
เป็นอย่างดี มีความสามารถลาดรอบรู้ในราชกิจน้อยใหญ่อย่าง
สุขุม เมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รับราชการในตำแหน่งนำ
ที่ใด ๆ ก็ตั้งใจสนองพระเดชพระคุณด้วยความอุตสาหวิริยภาพ
อันแรงกล้า ปฏิบัติจัตราราชการในหน้าที่นั้น ๆ ให้ดีเนิรเจริญผลล่วง
ไปโดยมิได้ผิดจากพระราชนิมม เป็นผู้มีความซื่อตรงดำรงอยู่ใน
ธรรมสุจริต คิดแต่ในการซึ่งจะให้เชิดชูพระเกียรติยศแด่พระบรม
เดชาบุภาพ ทั้งมีอัธยาศัยโอบอ้อมอารีแก่ผู้เป็นเพื่อนข้าราชการ
ด้วยกันทั่วไป แต่เป็นผู้มีความประพฤติตรงตนอยู่ในฐานะอัน
ควรแก่ถ้านันตรศักดิ์ที่ทรงพระกรุณาชุบเกล้าฯ แต่งตั้งไว้ ทั้งเป็น
ผู้ที่กอบตัวเมืงทวะธรรม รู้จักประพฤติตนให้เป็นทั้งใจผู้ใหญ่วัย
วุฒิบุคคล มีความเคารพต่อผู้ควรเคารพมิได้มีความถือตน แม้
ในเมื่อเป็นผู้ที่อยู่ในตำแหน่งอันสูง กอบด้วยความสัตย์สุจริต
เป็นนิตยนิรันดร นับว่าเป็นผู้เชิดชูเกียรติยศแห่งชาติหลวงเจิม
ทั้งปวง สมควรที่จะได้รับอิสริยยศบรรดาศักดิ์สูงสมแก่ตำแหน่ง
ราชการซึ่งได้มีรับบัญชาต่างพระเนตรพระกรรณให้ปรากฏสืบไป
จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสสั่ง ให้สถาปนาพระยาประสิทธิ์
ศุภการขึ้นเป็นเจ้าพระยา มีสมญาจารึกในสุพรรณบัฏว่า
เจ้าพระยารามราฆพ พ็ชรพัฒนมหาสวามิภักดิ์ สมะพลวโร

ปนายก สุรสวทวิชญคุณ พึงบุญพงศ์บริพัตร นฤปรัตนราช
สุปรีย์ ศรีรัตนไตรสรณชาต เมตตากริรัตม์ทวสมาจร สัตย
วิชานอาชวาชยาศัย อภัยพิริยบรากรมพาหุ คชนาม ดิเรงศักดิ์
นา ๑๐๐๐๐ จงเจริญ ทถุชนมายุ พรรณ สุข พล สิริสวัสดิ
พิพัฒน์มงคล ชนสารสมบัติ บริวารสมบุรณ ทุกประการ

อนึ่งทรงพระราชดำริหว่า พระไชยยศสมบัติเป็นผู้ได้ศึกษา
วิชาที่ประเทศอังกฤษ คราวตามเสด็จสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช ออกไป
ยังประเทศยุโรป เมื่อพระพุทธศักราช ๒๔๓๘ ทรงพระเมตตาปราณี
โปรดให้อยู่ศึกษาวิชาการเป็นนักเรียนส่วนพระองค์ ครั้นเมื่อปี
พระพุทธศักราช ๒๔๔๐ พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินท
รมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน
ประพาสประเทศยุโรป เสด็จถึงประเทศอังกฤษ พระยาไชยยศ
สมบัติ ถวายตัวเป็นมหาดเล็ก จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
เป็นนักเรียนหลวงต่อมา พระยาไชยยศสมบัติได้กลับเข้ามารับ
ราชการสนองพระเดชพระคุณในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ เมื่อ
ปีพระพุทธศักราช ๒๔๕๓ ได้เป็นตำแหน่งผู้ช่วยนายเวรในกรม
ตรวจกรมสารบาญชี แลเมื่อได้เลื่อนตำแหน่งเป็นนายเวร ทรง

พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานสัญญาบัตรบรรดาศักดิ์ให้เป็น
ที่หลวงอุปนิคมิตสารบรรณ ครั้นปีพระพุทธศักราช ๒๔๕๕ ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ไปเป็นข้าหลวงสำรวจการคลังใน
มณฑลพายัพ อยู่ประจำรับราชการในมณฑลนั้นถึง ๕ ปี เมื่อได้
ปฏิบัติจัดการการคลังในมณฑลพายัพเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงโปรด
เกล้าฯ ให้กลับมารับราชการในตำแหน่งผู้ช่วยอธิบดีกรมตรวจกรม
สารบาณูชี ต่อมาได้เลื่อนบรรดาศักดิ์เป็นพระไชยยศสมมติ

ครั้นในรัชกาลปัตยุบันนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
เลื่อนบรรดาศักดิ์ขึ้นเป็นพระยาไชยยศสมมติ และเมื่อปีพระพุท
ศักราช ๒๔๕๔ ได้รับราชการในตำแหน่งอธิบดีกรมเก็บในกระทรวง
พระคลังมหาสมบัติ พระราชทานยศเป็นมหาอำมาตย์ตรี ครั้นปี
พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งคลัง
ออมสินขึ้น พระยาไชยยศสมมติได้รับหน้าที่เป็นกรรมการผู้หนึ่งจัด
การคลังออมสินให้เป็นหลักถาวรมั่นคง และได้เป็นกรรมการจัดการ
ขีดทรัพย์เบงกอล ทั้งได้เป็นกรรมการเบงกอลสยามกับมาเจลทอนจำ
กัตด้วย ในปีพระพุทธศักราช ๒๔๕๘ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้เป็นอธิบดีกรมบาณูชีกลาง ได้รับพระราชทานเลื่อนยศขึ้น
เป็นมหาอำมาตย์โท ปีพระพุทธศักราช ๒๔๖๐ ได้รับหน้าที่เป็นผู้กำกับ
การกรมตรวจเงินแผ่นดินแลเจ้าจำนวน เป็นผู้กำกับการกรมธนบัตร
เป็นผู้อำนวยการบาณูชีใหญ่กรมรถไฟหลวงชั่วคราว และเป็นกรม

การบัตหรัพย์เชลยในคราวที่ ประเทศ สยาม ประกาศ สงคราม กับ
เยอรมันนั้แลออสเตรียอังกัร ทั้งได้มีกัความอดสาหะสมักเข้าเืวม
ตำแหน่งผู้ช่วย เหรัญญิก ราช นาวี สมาคม แห่ง กรุง สยาม ด้วย เปน
พิเศษ ครั้นถึงปีพระพุทศักราช ๒๔๖๓ ตำแหน่งเสนาบดีกระ
ทรวงเกษตรราธิการร่วงลง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้พระยา
ไชยยศสมบัตินามาเป็นรองเสนาบดีกระทรวงเกษตรราธิการ แลเป็น
กรรมการประจำสภาเผยแผ่พาณิชย์ พระราชทานเลื่อนยศขึ้นเป็น
มหาอำมาตย์เอก แลทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เป็นเสนาบดี
กระทรวงเกษตรราธิการในสมัยนี้

เมื่อระฤกถึงอาการที่พระยาไชยยศ สมบัติได้รับ ราชการ สมอง
พระเดชพระคุณในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติตั้งแต่ตำแหน่งผู้เื้อย
เป็นลำดับขึ้นมาเป็นเวลาช้านาน ได้ปฏิบัติราชการพแนกการเงินอัน
ต้องใช้ความคิดสติปัญญาโดยสุขุมรอบคอบ ให้ราชการในน้ำที่
ดำเนินเจริญขั้ขึ้นด้วยความอดสา หวิวิทยาพมิตั้อย่ห้อย่น . บ่่อม
เป็นพยานให้เห็นปรากฏชัดว่า พระยาไชยยศสมบัตินเป็นผู้มีบวิชา
สามารถในราชกิจน้อยใหญ่ มีความชำนาญในราชการพแนกการ
คลัง ทั้งเป็นผู้ที่มีกิริยาอัธยาศั สุกภาพเยือกเย็นมั่นคง ในส่วน
พระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระยาไชยยศสมบัตินี้ก็เป็น
ผู้ที่ได้ทรงคุ้นเคยมา ด้วยในระหว่างที่พระยาไชยยศสมบัตินศึกษา
วิชาการอยู่ณกรุงอังกฤช เป็นสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ประทับทรงศึกษาวิทยาการอยู่ประเทศนั้น พระยาไชยยศสมบัติ ได้เฝ้าเห็นอยู่เนื่อง ๆ จนเป็นผู้ที่ทรงคุ้นเคย จึงทรงตระหนักพระราชหฤทัยในความจงรักภักดีที่ได้เฝ้าล่องชูลีพระบาทโดยมั่นคง ทั้งมีความประพฤติดำรงตนอยู่ในฐานะ อันควรแก่ฐานันดรศักดิ์ที่ทรงพระกรุณาชุบเกล้า ๆ แต่งตั้งไว้ บัดนี้ก็ได้รับราชการในตำแหน่งเสนาบดีอันเป็นตำแหน่งสูงอยู่แล้วสมควรจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ขกย่องสถาปนาให้มีเกียรติยศใหญ่ยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการ ดำรัสสั่งให้สถาปนา พระยาไชยยศสมบัติ ขึ้นเป็นเจ้าพระยา มีสมญาจารึกในหรีดัญญาว่า เจ้าพระยาพลเทพ สรรพพลเสพเสนาบดี ศรีเกษตราบิบาล ผลาผลรัญญาหารอุดม สมบูรณ์คณิตศาสตร์ มหาอำมาตย์ไภยมารกุล วรคุณเทพมุทธาธร เกียรติกำจรกัลยาณวัตร พุทธาทิรัตนตรัยคุณธาดา อุดมเมตตาสวาศัย อภัยพิริยบรกรรมพาหุ มุสิกนาม ดำรงศักดิ์นา ๑๐๐๐๐ จงเจริญทฤณชนมายุ firรณ สุข พล สิริสวัสดิ์พัฒนามงคล ฐานสารสมบัติบริวาร สมบูรณ์ทุกประการ เทอญ ฯ